

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Tojás-torony.

Különösebb címet aligha olvasott valaki e lap barátai közül.

Hogy a tojás tápláló eledel s szinte nélkülözhetlen háztartási cikk ahhoz kétség sem fér, valamint azt is tudjuk, hogy hiányát hiába próbálja pótolni az emberi ész és tudomány bármely vivmánya, de, hogy az egyházi élethez is köze legyen arról még nem szólott a krónika. Az az hogy mégis! . . . A husvéti piros tojások. Igen ám, de azok a husvétal együtt el is fogynak s ha marad belőlük egy-egy szépen festett girlandokkal s kedveskedő felírásokkal ékes, a majoránás és verbiniás ablakú jó magyar falusi kálvinista házak levendulaszagu kasztenjein, azok csak aféle hirmondók lesznek a jövő esztendőre s további szerepük semmi sem marad. Egészen a multéi s jövőjük is csak az elmulás és feledés lehet.

Ellenben azok a tojások, a melyekről én szólok csoda-tojások. A magyar kálvinista demokratikus józan ész által feltalált tojások. És pedig áldozatkész munkás tojások. De tanító és példaadó tojások.

Megtanítanak arra, hogy kis dolgokból is lehet nagy dolgot csinálni. Megtanítanak arra, hogy nincs az a jelentőség nélküli, sőt egészen

hétköznapi helyzet és körülmény, amelyet jó és nemes ügyek érdekében ne lehetne okosan felhasználni. Megtanítanak arra, hogy nincs az a koldus-szegény, aki egyházáért, hazájáért, embertársáért ne áldozhatna, hogyha szive nemes érzelmekben gazdag. Megtanítanak arra, hogy soraink között az áldozatkészség még mindig megvan, csak fel kell törni a közönyösség sziklatalaját, hogy hozzá jussunk az életadó, üdítő forrásvizhez . . .

Történt, hogy egyik kis egyházközségünk új lelkészt választott. Ebben a lelkészben pedig a hivatás betöltése égő lelkesedés. Szent célja, hogy árva, támasz nélküli egyházközsége, ott az oláh sziget szélén *vissza-magyarosodjék*. Maga fárad, áldoz, hogy megkonduljanak azok a magyar kálvinista harangok, amelyek *még nincsenek is*.

Eleinte kevesen támogatják. A magyar sokfelé elszokott attól, hogy lelkésze szavára hallgasson. De mégis egy-kettő. Aztán egy buzgó, derék székely lófő-család, mely családi jussát bírja e helyen s így tovább, a mig lassankint imaház gyűjti össze az elszort csontokat, ércnyelvek csengése hívja imára a megtért lelkeket és felébrednek a szivek, hogy hű áldozatkészséggel vállalkozzanak zsendülő egyházuk terheinek hordozására.

És itt kezdődik a tojások története.

A gyülekezet asszonyainak nemes érzése vetélkedő vágygyal nézi a férfiak jóigyekezetét s megirigylik, hogy csak uraik tehetnek, míg a szegény asszony maga mit sem cselekedhetik, mert a falusi asszony a háztartásban semmi. Nem rendelkezhetik semmi felett.

A lelkész pedig megvigasztalja őket:

— Én véreim, édes testvéreim! Ne zugolódjatok. Az Isten nektek is munkát rendelt egyházunk megújításánál. Szép, nagy munkát, mert ti kell hogy megépítsétek emelendő kis templomunk tornyát.

Az elhangzott szókra az öröm és kétkedés együtt váltakozott az asszonyok szívében.

— Ne csüggedjete é én véreim — szólott tovább a lelkész. — Elismerem, hogy Isten nem adott nektek oly sokat a földi jókból, hogy egy háztól kétfelé is gazdagon áldozhassatok. Azért arra kérlek titeket, hogy közületek minden asszony csak annyit tegyen a mennyit megtehet. Adakozzék a torony-alapra hetenként egy-egy tojást. A begyült tojást eladjuk s a tornyot Isten segedelmével felépítjük. . . .

Azt, hogy e biztatásra sok asszony még inkább kételkedett a toronyépítés sikerében mint addig, azt nem kell bizonyítanom. Azonban a mi lelkészünk nem kételkedett. A gyűjtéshez azonnal hozzákezdett és azóta hétről-hétre összeadják a jó asszonyok azokat a tojásokat, a melyeknek értékéből a mult év szeptember vége óta már 93 korona toronyépítési alap gyűlt össze.

Ez összegben pedig senki se annak kicsinységét nézze. Hanem azt, hogy ezt egy agilis lelkész ügyes gondolata teremtette meg, azon körülbelül 25 szegény falusi asszony útján a kiknek leányegyházközsége a mezőség oláhlakta részén összesen alig 60 lélekszámot számlál.

Kétszeres áldás. Buzdítás az áldozatkészre és példaadás a takarékosagra

Atyámfiai! Higyétek el, hogy nem azzal teszünk eleget lelkészi kötelességeinknek, ha szóval, hanem ha példaadással és buzgó cselekedetekkel prédikáljuk az igét.

Magyar kálvinisták! Tanuljátok meg, hogy a legcsekélyebb jóadomány is, a melyet egyházunk javára áldoztak, kedves adomány Isten előtt aki segedelmét adja igyekezetetük mellé.

Az a kis leányegyházközség, a melyről itt szó van *Mojos* s a pókai anyaegyház filiája. Derék lelkészük pedig Farkas Jenő atyánkfia.

Ébredjete elszort csontok. Serdüljete munkára tétlen elmék, összedugott kezek. Egy kicsiny, de tanulságos példaadás előttete. Keljete fel és ti is eképpen cselekedjete.

Tóthfalusi József,

A diakonissza-intézményről.

Mindezek a bajok s tapasztalatok arra az elhatározásra birták, hogy életre kelti az ókori diakonissza-intézményt, s létesít egy oly női szervezetet az evang. egyházban, a mely hivatva leend a gyülekezeti szegényeket látogatni és segélyezni, az árváknak s elhagyottaknak gondját viselni, a betegeket ápolni, az erkölcsileg sülyedőket és elesetteket felemelni s jóban erősíteni: egy szóval minden oly szeretetmunkát szeretből s önzetlenül végezni, a mely a nő szervezetével, hivatásával és képességével egyez.

Elhatározását nemsokára követi a tett. „Egész csendben — írja Fliedner — egy kórháznak megfelelő épület után tudakozódtunk. S íme egész váratlanul Kaiserswerthnek egyik legszebb s legnagyobb háza eladóvá lett. Feleségem akkor még csak harmadik napja gyermekágyban feküdt; de annak dacára erősen biztatott, hogy csak vegyem meg az Úrnak segítségével. 2300 tallér volt az ára és nekünk pénzünk nem volt. Mégis megvettem 1836 ápril 20-án s nov. 11-ére meg kellett lenni a pénznek“.

S Fliedner nem hiába bizott az Istenben. Még ez év május havában megalakult Düsseldorfban a rajna-westfaliali diakonissza-egyesület, s ennek hathatós közreműködésével ugyanezen év okt. 13. napján megnyitotta az egyszerű, szegényes berendezésű kórházat néhány beteg befogadására, a megvett háznak földszintjén, s abba az első diakonisszát, egy orvosnak leányát, Richardt Gertrud személyében beállította.

És csodálatos, hogy ennek a sajátos prot. kórháznak első betege egy r. kath. cselédleány volt. Az intézmény fejlődött s nemsokára még egy más diakonisszát szerez. Hűséges és odaadó munkatársa a szent ügyben és különösen a diakonisszák gondozásában és az összes intézetek házvezetésében áldott lelkű felesége, kit a diakonisszák anyjukként szerettek s becsülték, de a kit a halál már 1842-ben elragadott tőle, s Fliedner szavai szerint „az összes diakonisszák közül legelsőnek halt meg, és miként életében előljárt összes szellemi leányai előtt, akként utmutatójuk lett a halálban is“ Egy év mulva másodszor is nősült s második neje még fokozottabb mértékben segíthette, a menyinyiben előzőleg a hamburgi nagy kórház egyik osztályának vezetője volt.

Összes alkotásai között legtöbb megtámadtatásban részesült a diakonissza-intézmény. A r. katolikusok gunyolták, hogy prot. apácza rendet alapít; a protestánsok kicsinylőleg, boszankodva s gyanus szemekkel nézték próbálkozását, a melyben legtöbbszörre szintén a r. kath. irgalmas nővérek utánzását látták.

A gyanunak vagy gunynak semmi alapja nem volt, mert a mit a Fliedner alapított, az ha külsőleg hasonlónak látszik is a r. kath. irgalmas nővérekhez, szellemében s szervezetében attól merőben különböző. Az ókori ker. egyházból, az apostolok korától kezdve egészen az V. századig egész biztos adatok maradtak reánk, a melyek világosan bizonyítják, hogy a keresztyénség terjesztésében s a felebaráti szeretet gyakorlásában a diakonisszáknak igen nagy szerepök volt. Azonkívül a mit a Csel. könyvének 6-ik fejeletében elbeszél a jeruzsálemi szegények és özvegyek gondozásáról, különösen érdekes Plinius bithincai helytartónak a K. n. 104. és 111. évből való az a jelentése, hogy a keresztyének üldözése alatt két diakonisszát is kivégeztetett, továbbá az apostoli konstitúciók által megőrzött egy ima, a melylyel a diakonisszákat felavatták, s végül egy konstantinápolyi templom a VI. századból, mely a diakonissza-templom nevet viselte s jelenleg török mecsetül szolgál. Chrysostomus, vagyis arany-száju Jánosról, Konstantinápoly híres patriarchájáról pedig tudjuk, hogy 40 diakonissza állott rendelkezésére a ker. szeretet gyakorlása végett.

A középkori egyház szerzetesrendei s apáczái megváltoztatták s részben megsemmisítették az ókori szép intézményét. A reformáció korában érezték szükségét; helyenként volt is diakonissza, de a viszonyok nem engedték, hogy általánosan elterjedjen, egészen Fliedner fellépéséig.

Fliedner, mint a bibliának és a keresztyénség történetének ismerője, jól tudta, minő nagy áldással működtek a ker. egyház első századaiban a diakonisszák a gyülekezeti betegek, szegények árvák s általában az összes ügyefogyottak hűséges gondozásában; másfelől hollandiai útja alkalmával az amsterdami mennonita gyülekezetben talált ilyenmü buzgó nőket, a kik az egyházban az elhagyottaknak gondját viselték a legnagyobb önfeláldozással; végül ismerte az angol quaker nőnek. Fry Erzsébetnek, valamint a hamburgi Sievekingnek nagyszerű diakoniai s betegápolói működését és a betegápolásnak az egyház által való szervezési próbálkozását.

Miként a reformáció a keresztyénséget általában a bibliához vezette vissza, s az egyházszervezést illetőleg az apostolok korához és az utánok következő korszakhoz csatolta a római kath. egyházból kivált evangéliumi egyházakat: akként történt az a diakonissza-intézmény alapításánál és szervezésénél is. Az ókori példák és ujkori viszonyok voltak szembe előtt, s ez okból diakonisszáit az egyház társadalmának krisz-

tusi szellemében, igaz hitben s önfeláldozó szeretetben nevelé, mint azt a közszükséglet már erősen követelte a prot. egyháztól.

A r. kath. apáczákat, mint tudjuk, a zárdába lépéskor fogadalmat tesznek arra, hogy soha férjhez nem mennek, feltétlenül engedelmeskednek, s szegénységet fogadva, imádkozással s az egyháznak tett szolgálattal töltik el életüket zárdában, a világtól elvonva. Életük lemondás, sőt sokszor végleges leszámolás, mert igen sok nőt a zárdába keserű csalódás vagy az emberek jóságában megingott hit kerget.

A prot. diakonisszát egészen más okok viszik a diakonissza-házba; más szellemű az intézmény s más a szervezete.

A ki hivatást és elég erőt érez magában a diakonisszai kötelességek teljesítésére s a diakonissza-házba felvételi magát, annak nem kell lemondania a világról s férjhezmenetelről; nem szakít meg minden köteleket családja tagjaival, hanem elenkezőleg, mint a prot. társadalomnak a szeretet megvalósítása érdekében működő munkása kell, hogy épen a társadalommal érintkezésben maradjon, ismerje annak bajait, hogy szükség esetén tudja, hol és miként lehessen segíteni a bajokon. Nehéz és komoly, hivatásszerű foglalkozása nem engedi ugyan meg, hogy u. n. világias életet folytasson; de azért vidámságát, lelkének természetes derűségét nem kell levetnie, s ha viszonyainak megváltozása s családi körülményei miatt kilépni avagy férjhez menni akar, megteheti minden nehézség nélkül. Sőt szülőinek s hozzátartozóinak gondozása a diakonisszának legelső kötelessége; mert azt tartjuk, hogy a 4-ik parancsolat a 2-ik tábla többi parancsolatai előtt áll, sőt teljesítésétől függ az első tábla parancsolatainak teljesítése is.

Rabszolgai feltétlen engedelmisséget sem követelnek tőlük. Kit-kit olyan irányban foglalkoztatnak, a mint képességei és hajlamai megengedik; ily módon nevelik is őket. A ki betegápoláshoz érez hajlandóságot s elég ereje van hozzá, ápolónőnek használják; a kinek a neveléshez van kedve, óvónőnek vagy tanítónőnek alkalmazzák kisdédóvókban, menedékházakban, árvaházakban, iskolákban s hasonló intézetekben, vagy végül igen sokat gyülekezeti diakonisszáknak. Minden diakonissza tagja annak az anyaháznak, vagyis annak az intézetnek, a melybe tagul jelentkezett, s a mely őt felnevelte s akár otthon, akár más intézetekben alkalmazza. Az anyaház az ő igazi otthona, a hova az anyaházán kívüli munkakörből időnkint pihenés és új szellemi s testi erőgyűjtés céljából megmegyjen, s a mely őt munkaképtelensége és előregedése esetén is mindennel ellátni is kénytelen. A diakonissza ingyen végzi feladatát, s a ki szolgálatát igénybe veszi, az a diakonissza-fentartó testületnek fizeti a megsabott díjakat. Ruházatáról, ellátásáról s teljes eltartásáról az anyaház s illetőleg a fentartó egyház, egylet vagy testület gondoskodik. Minden ténykedésé

önfeláldozó krisztusi szeretet hatja át, működésének rugója a szeretet és nagy sikereinek titka is az örökké tartó szeretet. Hogy az ilyen szeretetnek kiapadhatatlan forrása s fontos élesztője a hegyeket elmozdító s Istenben feltétlenül bizó hit, azt talán felesleges bizonyítanom. Habár bizonyos anyaházakhoz tartoznak s az egyházon kívül állanak, azért ők mégis hü leányai prot. egyházunknak, a mint hogy képzelhetetlen, kivált a gyülekezeti diakonisszáknál, hogy hűtelenek legyenek ép ahhoz az egyházhoz, melynek érdekeit kell szolgálniok! Diakonisszáknak felvehető leányok és család nélküli özvegyek 18. életévöktől a 30 ikig, ha egészséges szervezetűek s a hivatásérzésen kívül elég műveltségük is van.

Az irgalmas nővérekhez leginkább abban hasonlítanak, — s ez okoz némi nehézséget az intézmény terjedésében — hogy apáczaszerű ruhát viselnek, a miért pl. Eperjesen is megtörtént, hogy az első időkben csúfolkodva utána kiabáltak a diakonisszáknak: ime itt megy a lutheránus apáca! S tényleg a protestáns szem nehezen szokja meg azt az apáczaszerű zárdai ruhát, melyet a diakonisszák viselnek. A tapasztalás azonban azt bizonyítja, hogy a diakonisszának okvetlen kel valaminő egységes szabásu ruhát viselniök. Egyfelől azért, hogy a hívságos divatnak ne hódoljanak s hivatásuk hűséges betöltésével szemben a legújabb divat problémájával ne foglalkozzanak; másfelől sajátos hivatásuk megköveteli, hogy már külsejükkel is tiszteletet parancsoló módon legyenek védve a legkülönbözőbb megtámadtatásokkal szemben, a melyeknek a védtelen nők sokszor ki vannak téve.

E fölött, valamint a fölött is, hogy mintegy rendházakban nevelkednek s ott van otthonuk, sokat vitatkoztak s irtak tudós férfiak és gyakorlati emberek, azonban okosabbat s célszerűbbet alkotniok nem sikerült.

Folyt köv.

Vasárnap.

Hangra csendül,
A nép már gyül.
Templomba mén
Az ifju, vén
S hálát rebeg
Az Istennek,
Hogy óvta őt
A küzdőköt:

— Mindenható Isten Atyánk
Leborulunk előtted,
Tekints kegyelmesen reánk
S nyujtsd felénk áldó kezéd!
Te vagy a mi erős várunk,
Te vagy lelkünk vezére,
Segédelmet tőled várunk
Most és minden időre! —

Lélekben ép
S buzgó a nép,
Hangos ének
Zeng az égnek
Halleluját.
Ég s föld urát
Igy tisztelik
Igy imádják:

— „Oh mutasd meg örök Isten!
Híveidnek szent erőd,
A kétségtől ments meg itten
Minden igaz szenvedőt;
Hogy te szentséges nevedet
Zengje ég, föld s a tenger
És a te áldó kezedet
Magasztalja az ember.“

Adorján Zoltán.

Kegyesség útja.

A lélek igazi nyugalmáról.

E világ mulandó dolgai között gyakran keres a lélek nyugalmat s nem talál. Mert a lélek magasan felette áll a teremtményeknek, azért nem találhat a földi alacsony dolgok között nyugalmat és békét.

Minden, a mi a világban van, röpke pillanatnyi s mulandó, de a lélek halhatatlan, tehát igazi nyugalmat miként találhatna a világi dolgokban? Minden dolgunk e világba való, lelkünk égi eredetű. hogyan csitíthatná el vágyait azok által? Egyedül Krisztusban talál a lélek nyugalmat, egyedül ő képes lecsendesíteni s kielégíteni vágyait. Isten haragjával szemben Krisztus sebei között pihen, a sátán vádjával szemben, az ő hatalmas árnyékában, a törvény ijesztéseivel szemben az ő evangéliumában, az égbekiáltó vétekekkel szemben az ő vérében, mely Isten előtt jobban beszél, mint az Ábelé.

Ha a halál ijeszt bennünket, az a körülmény, hogy fia az Atya jobbán ül, megnyugtatta s megvigasztalja a lelket. És valamint hitünk, éppenny szerctetünk is Krisztusban talál nyugalmat. Aki a földi dolgokat szereti, annak nincsen igazi nyugalma mert ama dolgoknak maguknak sincsen nyugalma s a lélek kívánságait nem elégíthetik ki, mert valamennyien végesek, lelkük ellenben, mely Isten képére teremtett, a végtelen jó után vágyódik, mely az összes javakat magában foglalja. Valamint hitünknek egy teremtményen sem szabad alapulni, hanem egyedül Krisztus érdemén: éppenny szeretetünkkel sem szabad valami teremtményen csüggeni s önmagunkat se szeresük, mert az önszeretet akadályozza az Isten szeretetét, kit minden dolgok felett kell szeretnünk. A mi lelkünk Krisztus mennyasszonya, azért kell egyedül ő hozzá ragaszkodni; a mi lelkünk Istennek lakása, azért kell, hogy egyedül Isten foglaljon abban helyet.

Isten igéje.

A betegek barátja.

Bevezetés.

II.

Az egészséges olvasóhoz.

Sirjatok a sirókkal.

Egészséges ember is kézbe veheti e sorokat. Az ilyen gondolja meg, hogy ezek tulajdonképpen nem az ő számára vannak írva.

Sokféle szempontból nézheted az ebben összefoglaltakat.

Talán kíváncsi vagy, hogy mit tartalmazhat egy olyan könyv, amelyet a beteg emberek számára írtak. Tehát bíráló szemmel nézed. Így is jó. Az olyan író, aki kerüli a bírálatot az hasonlatos az olyan emberhez, aki úgy akar bejárni valamely várost, hogy a maga kilétét senki előtt fel ne fedezze. Bírálj meg tehát. De arra kérek, hogy keresztyéni türelemmel tedd ezt, mert bizom Isten után, hogy én is keresztyéni szívvel írok. Az se hozzon ki sodrodból ha egy és más nem is tetszik. Légy elnéző s jó szándékkal, szeretettel mentsd gyarlóságomat.

Azonban kétségtelen, hogy más okaid is lehetnek, amelyek e sorok olvasására rábirnak.

Talán éppen azért veszed kezébe e munkát, mert épülni akarsz belőle. Vagy talán azért, mert valamelyik beteg atyádfiát, embertársadat ápolva, lelked hangulatánál fogva enyhületet keresel egyfelől a magad számára, de másfelől vigaszt, orvosságot, erőt kedves beteged elgyötört testének, lelkének.

Oh köszönöm, százszor köszönöm kedves egészséges testvérem, mert te éppen oda vezettél a hová eljutni akartam! Tolmácsom lettél, a kinek szeretete, gondossága utján még jobban megértethetem magamat. Igen, igen! Keresd fel te is azokat, a kiket a keresés már elfárasztott. Olvass fel azok előtt, a kiknek szeme fáj . . . S légy meggyőződve, hogy egykor — kívánom, hogy minél később legyen — a te beteg ágyadnál sem fog hiányozni egy vigasztaló jó barát, a kiben a mi Urunk nagy Mesterünk lelke él.

Reád is vár előbb utóbb beteg, vagy éppen halálos ágy. A te erőd is megtörik, a te szépséged is elhervad és a te vidámságod is elmulik. Azért most erősítsd meg szivedet a ros napokra.

Mit is mondtam? Hogy reánk is beteg és halálos ágy vár? Rosszul mondtam. Nem állok jót felőle. A sima padimentum, a melyen nyugodtan járunk, a szék, a melyen csendesesen ülünk hirtelen halálos ágyunkká válhatnak és örök állomra szenderítő betegségünk lehet — csak egy szempillantás. Ne felejtjük, hogy egész életünk lassu, de folytonos haldoklás . . .

Folyt. köv.

Erdélyi falusi táj.

Egyháztársadalmi élet

— **Egy érdekes gyűlés folyt le** június 7-től 9-ig Budapesten: a „Magyarországi Nőegyesület Szövetsége” (nemcsak a keresztyén, de minden más nőegyesületek is) tartotta e muzeum dísztermében III. rendes közgyűlését. 50—60 hölgnél több nem vett részt benne,

de tekintve azt a komoly törekvést, melylyel hazánk közművelődési, társadalmi és gazdasági bajain segíteni óhajtanak, hogy fölöslegessé tegyék az emberi méltóságot annyira megalázó alamizsnaosztást, s tekintve a máris látható eredményeket, el kell ismernünk a szövetség megbecsülhetetlen előnyeit. A szövetséghez 84 egyesület tartozik, de nem képviseltették magukat

mind külön-külön. Több egyesület is egy személyre bizta képviselőjét. A L. Zs. E. titkárát küldötte el.

A közgyűlést megelőzőleg az elnök fogadást rendezett a küldöttek részére 7-én. Másnap a gyűlést előkészítő zárt ülés volt; ezenkívül megtekintették a főváros közjóléti intézményeit. 9-én reggel 9 órától keves megszakítással este 7 óráig volt a nyilvános közgyűlés. Ügyrendje 20 pontból állott s a tisztújításon kívül legnagyobb részben általános és részletes jelentés, meg néhány indítvány volt. Legnevezetesebb volt reánk nézve az, melyet a „Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesület” elnöke a L. Zs. E. és a Márta egyesület hozzájárulásával indítványozott, t. i., hogy a M. N. Sz. tegyen lépéseket, hogy a nőegyesületek intézeteiben cselédképzés céljából elhelyezett árva leánygyermek gyámsága a fentartó egyesületekre ruháztassék. Az indítvány ellenzésre talált azok részéről, kik visszaélésektől féltek, Dessewffy Emma azonban egyhatalmas beszéddel megvédelmezte az egyesületek jogát, míg Rossenberg Augustus értesülései alapján megnyugtatta a közgyűlést, hogy a dolog törvényileg kivihető s így elfogadták. Másik nevezetes határozat, hogy a Szövetség hivatalos közlönyt adjon ki 2 kor. előfizetési díjjal, melyből minden szövetséges egyet köteles 3 példányra előfizetést szerezni, illetve egyet maga tart meg s kettőre előfizetést szerez. A lap az egyesületek között való összeköttetést szolgálja, értesít minden végzett munkáról, közli a terveket stb.

Elhatározták még, hogy minden 150-nél több taggal bíró egyesület kettő, 300-nál több három, 400-nál több négy, 500-nál több öt szavazatképes képviselőt küldhet, ha mindannyiszor megfizeti a tagságdíjat. 5-nél több szavazatot nem szerezhet egy egyesület.

A világszövetségen való képviselteség céljából állami segítség kérését is elhatározták, mert megbecsülhetetlen az érintkezés haszna ugy művelődési, mint gazdasági szempontból. Ugyanezért pártoló tagok gyűjtése is szükséges; megkeresendők a pénzintézetek és emberbarátok.

A tisztújítás során gróf Battyhány Lajosné elnöknek, Rosenberg Augustus alelnöknek újra megválasztották.

Pál apostól az egyházi gyülekezet az emberi testhez hasonlítja, melynek sokféle tagjai vannak s mindenik más rendeltetéssel bír. Felhívja a gyülekezeti tagokat, hogy rájuk bizott kegyelmi ajándékokat a leghelyesebb módon használják.

Mik ezek a kegyelmi ajándékok? *A szolgálattétel, tanítás, intési adakozás, előjárói buzgóság és könyörületeség.*

A lelkek iránt való könyörületeség, a könyörületeség lelke.

A tiszta és Isten előtt, és az Atya előtt szeplő nélkül való isteni szolgálat ebben áll: Meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságokban és szeplő nélkül megtartani magát e világtól.

Jakab levele 1, 27.

H i r e k.

Olvasd a bibliát!

Mózes elhivatása.

(Mózes II. k. 3, 1-14.)

Eljött annak ideje, hogy Isten kivezesse népét a „vas kemencéből.” S amit az ifju, erőteljes Mózes nem tehetett volna meg, azt elvégzi az Ur az öreg, saját erejéről lemondó pásztor által. Ennek mondja, hogy térjen vissza ahhoz a néphez, mely megvetette, ahhoz a királyhoz, a ki üldözte, egy olyan feladathoz, mely lehetetlennek látszott és éppen ezekben dicsőítette meg szent nevét.

Oktató jegyzetek:

I. Isten könyörületesége. Izrael népe közül talán sokan azt gondolták, hogy az Ur megelégedett roluk, hogy a szövetség, mit atyáikkal kötött, nem áll már. Pedig a hosszú szenvedés is csak eszköz volt, hogy engedelmes, istenfélő néppé neveltesse, hogy ne elégedjenek meg az egyiptomi kincsekkel, hanem kívánczok legyenek egy jobb haza után s azért e hosszú szenvedésben is az Ur szeretete nyilvánult. S most kitünt az ő könyörületesége is. Isten látta az ő nyomorúságukat, s a mi választott népét gyötörte, az fájt ő neki is. Hallotta kiáltásukat s arra már régen felelt volna, ha nem lett volna jobb a halasztás. S most leszál, hogy véget vessen a szenvedésnek. Ámbár ő mindenütt jelenvaló, mégis éreztetni akarja Mózesrel és a néppel, hogy különös módon közel akar lenni hozzájuk. Bármiy szenvedés jó rank, bizzunk abban, hogy a könyörületes Isten látja azt és hallja kiáltásunkat s hozzánk is eljő, amikor a szabadítás igaz áldás lesz ránk nézve.

II. Isten munkára hívja Mózes. Midőn Mózes saját erejével és bölcsességével akarta Izraelt megszabadítani, kudarcot vallott. Meg kellett neki tanulni, hogy a szabadítás nem emberi mű, hanem Isten dolga. Mikor pedig lemondott minden saját akarataról, midőn önmagában semmivé lett, akkor alkalmas volt arra, hogy az Ur e munkájára elhívja. Bizonyos lehetett arról, hogy az Ur hívja őt; látta a tüzzel lángoló bokrot, hallotta az Isten szavát s a következő hosszú éveken át soha a legkisebb kétely sem támadt benne, hogy valóban az Ur hívta meg. Bennünket is munkára hív; nem a kevelyeket, hanem az alázasokat. Hitünk szemével láthatjuk mi is azt, ki a szenvedések lángjai között nem égett meg, mi is az evangéliumból halljuk hívogató szavait. Menjete el, munkálkodjatok. Mindenki számára rendelt valami munkát; először, hogy magunkat vezettessük ki Isten által a bűn országából, azután hogy másokat is vigyünk az Isten kegyébe.

III. Isten erővel ruhazza fel Mózes. Mózes visszatért a nagy feladattól, mert ismerte a saját gyarlóságát. De kit az Isten valami munkára hív, annak erőt is ad hozzá. Veledek leszek, mondja először. Ezt az ígéretet nekünk is adja az Ur, ha érte munkálkodunk; velünk van Jézus minden napon a világ végtéig. Nevét hirdeti neki az Isten; ez az a név, melynek szentsége ma is rettegéssel tölti be Izrael minden fiát; de nekünk kijelentette, azt a nevet is, mely szentsége mellett szeretetét, kegyelmét is hirdeti, a Jézus Krisztus nevé; e névben tehetünk mi is nagy dolgokat, mert ebben meghallgatja az Isten minden imádságunkat. Isten Mózesnek csudákra adott hatalmat; mi bizhatunk abban, hogy a mi hitünk hegyeket megmozdít. Mivel Mózes nem volt ékesen szóló, társat adott neki az Ur az ő Szent Lelkét igéri, a ki helyettünk szól és a ki hat azoknak a szívére, a kikhez beszélünk. Végre erősen ráparancsolt az Isten, hogy menjen. Ha minden saját erőnk elhagyna, ha azt gondolnók, hiába minden munkálkodásunk, erőt, bátorságot vehetünk ebből: Az Ur parancsolta. Még ha nem látnánk is semmi sikert, még ha elvesznénk is, de az Úrnak szolgálunk.

II. Sesostis egyiptomi király (Kr. e. 1400) többszörös győzelmei folytán igen kevely lett. Egyszer diadalmenetben négy királyt hozott haza szekerehez láncolva. Ezek közül egyik folyton a szekeret nézte, s mikor kérdezték miért tekint folyton oda, azt vá-

leszolta: a kerekeket nézem, ami ott fölül van, mily hamar kerül alá a föld porába. Mózes is arra hívta az Úr, hogy fordítson egyet Fáraó kerekén

— **Magyar címerek és lobogók az iskoláknak.**

Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter tanítói javaslata azt is tartalmazta, hogy az összes magyar iskolákra felteszik a magyar cimert s az iskolákat kellő számú nemzeti zászlókkal látják el. A javaslat, illetve a Ház ilyen értelmű határozata folytán a belügyminiszter most a főszofigabiróságokat utasította, hogy az összes járásaiiban levő magyar iskolák címer- és zászlószükségletéről kimutatást terjesszenek fel. Így már a szeptemberi iskolanyitásra az összes iskolák homlokzatára magyar címer lesz feltéve és nemzeti lobogókat is kapnak az államlól.

— **A debreceni baptista egyesület feloszlata.**

Andrássy Gyula belügyminiszter Debrecen városához intézett leiratában a minap tudatta a törvényhatósággal, hogy a debreceni baptista imaházát betiltja. A polgármester előzőleg az egyházközség megalakulására engedélyt adott, de a belügyminiszter ezt az engedélyt is megsemmisítette. Elhatározását azzal indokolja Andrássy, hogy a baptistáknak nincsen képesített hitszónokuk. Itt jegyezzük meg, hogy a baptistáknak Magyarországon eddig csak egyetlenegy képesített hitszónokuk (papjuk) van s ez Csopják Atilla Budapesten. Más törvényesen elismert baptista gyülekezet sincs tehát több a budapestinél.

— **Uj vallásfelekezet** Isteni Katholikus Egyház a neve annak az új vallásfelekezetnek, melyet Amerikában Sráder Ágost alapított s a melynek ő az első pápája. Az egyház székhelye Jeruzsálemben, New-Mexikó állam egyik városkájában van. Ott lakik nemcsak az új vallásfelekezet pápája, de az egyház főfelügyelője: a Sturden Róbert dr. és a pápahelyettes, Cordova, a ki biborosi címet visel. Sráder most New-Yorkban tartózkodik. Egy tudósítójának arra a kérdésére, hogy mi is hát az Isteni Katholikus Egyház, Sráder ezt felelte: A keresztyén katolikus egyháztól abban különbözünk, hogy papjaink megnősülhetnek és apácáink is férjhez mehetnek. Az Isteni Katholikus Egyháznak most két millió tagja van. A hivek legnagyobb része New-Mexikóban él, de vannak hitközségeink Amerika más részein is, sőt Angliában, Londonban is.

— **A föld lakóssága** 1896 tól 1906 ig a föld lakosainak száma 64 millióval szaporodott, vagyis 506 millióról 570 millióra emelkedett. Oroszország népessége 125 millióról 141,200.000 emberre szaporodott. Az északamerikai Egyesült-Államokban élt 68 603.000, most van itt 86,143.000 ember. Németország hat millió növekedést, Magyarország és Ausztria négy és fél milliónyit mutat fel. Japán, Anglia és Olaszországban szintén nagy a szaporodás, ellenben Spanyol és Franciaországban alig vehető észre a növekedés. Belgiumban van aránylag a legtöbb ember, mert egy négyszögmértföldre 5887 ember jut, míg aránylag az Egyesült Államokban van a legkevesebb ember, mely egy négyszögmértföldre csak 21 ember jut. Hollandiában 4069, az Osztrák-Magyar birodalomban 2122, Franciaországban 95 és Oroszországban 51 ember jut egy négyszögmértföldnyi területre

— **A „Vasárnapi Ujság“** június 30-iki száma, mely 30 képpel jelent meg, meglepetéssel szolgál olvasóinak: közli a Zala György-féle milleniumi emlék egyes szobrait Ezek a nevezetes művek, melyek elkészítésé-

ben Zalának egész sereg jeles művésznök segédkezett, eddig még sehol sem voltak bemutatva a nagyközönségnek, amely a nagy mű elkészültét türelmetlenül várja s amely most örömmel láthatja, hogy mihamar el is készülnek. Verset Lampérth Gezától és Haraszthy Lajostól, Eredeti regényt Mikszáth Kálmántól és Pekár Gyulától, angolból fordított regényt Wharton Edith-től közöl e szám. Egyes közlemények: Ballagi Géza és Almási Balogh Tihamér arcképe és nekrológja, a lebontásra kerülő Tökölly-intézet, Linek Lajos egy kedves rajza, az obstruáló horváth képviselők csoportképe, egyéb közérdekű képek és cikkek és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, képtalány, Egyveleg, stb. „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona a „Világkróniká“-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-u. 4 sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér

Hirek az országból.

— **A horvát obstrukció megtörése.** Nagyfontosságú, jelentős ülése volt tegnap a képviselőháznak. A horvát obstrukciót fegyverezték le a házszabályok szigorú alkalmazásával.

A komoly, nehéz munkák előtt álló parlament működését heteken keresztül megbénította a horvát képviselők obstrukciója. Tétéles törvény határozza meg a horvátok különjogait, melyeket különben is teljes méltányosságból és lojalitásból engedett nekik a magyar törvényhozás.

Hogy ők vélt jogok alapján indokoltnak találták heteken át durva támadásokat intézni a magyar állam ellen, annak logikai következménye csakis az lehetett, a mi a képviselőház tegnapi ülésén történt, hogy a támadásokat a törvény kérielhetetlen szigorával verték vissza.

Az egész politikai helyzet szenzációja, hogy Kossuth Ferencz csakugyan betérjesztette a szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslatához azt az indítványt, mely szerint a javaslatnak az első szakasza marad meg — ez is nevezetes módosításokkal — a szolgálati rendtartást pedig a kormány rendeleti uton lépteti életbe.

Ezzel derékban roppant ketté a horvát obstrukció. Az indítvány természetesen nagy izgalmat és megelégedést keltett a többségen.

— **Német-francia gazdasági szövetség.** (Budapest, éjjel 11 óra.) Párisból jelentik: Pénzügyi körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Etienne berlini utazásának, jóllehet a kormánykörök tagadják, hogy ennek az utazásnak politikai fontossága volna. Általánosan azt hiszik, hogy Etienne Berlinben Németországgal való szorosabb gazdasági s pénzügyi összeköttetést keresett s hogy ezt a célját el is érte.

— **Királyunk és az angol király találkozása.** (Budapest, éjjel 11 óra.) Karlsbadból jelentik: Minden jel arra vall, hogy az Edvard király és Ferencz József király közt tervezett találkozás valószínűleg nem fog megtörténni, hanem esetleg Ferencz Ferdinánd főherczeg fog Edvard királylyal találkozni. Eddig különben még semmiféle utasítás sem érkezett Schlacken- burgba.

Pereg Andris Amerikában

Tanulságos kis könyvecskét forgatok. Ismerem az íróját. Ebből tudom, hogy igazat beszél. Volt alkalma megfigyelni ott kint Amerikában a világ járását. Láta, hogy a szegény magyar a nem neki való irgalmatlan munkától, mint kopik, nyomorodik. És amit nagy keservesen összekuporgat, legfeljebb koporsóra jó. Ezzel az irással azt akarta elérni, hogy szemébe mondja a fészkelődő magyarnak: nem mind arany ám, ami fénylik! . . . Nem mind igaz, a mit beszélnek arról a gazdagságról, ami az Oceán tulsó partján vagyon. Elbeszéli szegény Pereg Andris igaz történetét, akit, mind annyi mást, szintén kicsalt a könnyű gazdagodás vágya. Aki, mikor testben-lélekben megnyomorodva hazaérkezett, saját kezével vetett véget nem sokat érő életének. De ne vágjunk az események elé. Mondjuk el röviden a kis könyvecske tartalmát.

Tehát Pereg Andris megjött Amerikából. Nevezetes dolog az ilyen faluhelyen. A legények sokan attól tartották függővé elmenetelüket, hogy mit szól Andris Amerikáról? Ha jó hirt hoz, indulnak az első hajóval.

Pereg Andris tehát beállított a szülői hajlékba, Zsuzsa néne, az édesanyja alig ismert rája. Tetőtől-talpig uri ruhába volt az Andris bujtatva. „Hahem a járása meg a tartása szegénynek nagyon oda vót”.

Alig kapott be Andris a hosszú ut után néhány falatot, már jöttek a falubeliek. A régi legénypajtások ugyancsak szorongatták a kezét. Kíváncsiak voltak, hogy folyt a sorsa odakint. Égett a hazai föld talpaik alatt; menni szerettek volna már.

Andris szomorodott tekintettel nézte őket és azt mondta:

— „Hadd el, ha azt kérde, hogy volt a sorom, hát azt mondom hogy sose vágyódjál oda, ahol én voltam. Nézz rám, aztán áld az Uristent, hogy nem kellett bolond fejjel kimennem. Milyen erős, egészséges voltam, mikor kimentem, micsoda összetört ember vagyok, hogy hazakerültem. Öt esztendeig dolgoztam odakünn, de azt hiszem, ötven évig voltam künn. Huszéves voltam, mikor kimentem, öt évig voltam künn és most vénebb vagyok, mint az édesapám”.

Igy az Andris. A legények meg hallgattak és miután Andris megígérte, hogy estére körülményesebben elmondja sorsát, lassanként elsomfordáltak.

Jött Vica is, az Andris mátkája. Alig hogy Andris érkezését hallotta, rögtön ott termett Peregék-nél. Volt öröm, de a leány lassanként elszontyordott. „Nem győzte Andrist eléggé nézni, hogy mi lett belőle”.

— Nem ismerek én már kendre — mondotta nagy szomoruan — hiszen a formája sem az, aki volt, mikor itt hagyott bennünket.

— Eh, hát ha levetem ezt az uri ruhát s megint a régi mándit és bőröncu gatyát veszem fel, rám ismersz akkor? — kérdezte Andris.

— Nem a ruha teszi az embert — mondta újra a leány. — Creg ember lett már kendből, nem a nyalka legény már, aki elment hazulról.

Mikor aztán ki találta mondani Andris, hogy akadt volna odakünn is szerencséje azt felelte Vica, hogy:

— Hát akkor menjen kend vissza ahonnét gyütt és ott keresse szerencséjét. Én nem vagyok utolsó lány a faluban.

Andris csak nézte, hogy fordul sarkán a leány és hagyja ott. Aztán úgy tett, mintha könnyedén venné a dolgot.

Estére, aki csak mehetett, mind ott volt, hogy Andris sorsát hallhassák. No de aztán el is ment valamennyinek a kedve Amerikától.

Ott kezdte, hogy a nagy német hajón úgy bántak velök, mint a barmokkal szokás. Az enivaló olyan volt, mint a moslék, aztán nem tiszta disznósírral főztek, hanem faggyuval meg avas vajjal. Rosszul lett tőle az ember. Már aki amugy is beteg nem volt. A sok rosszulletnek — beszéli Pereg András — az lett a vége, hogy a negyedik napon a szegény Horváth Gázsiné Szinesből, a mi megyénkbeli ott halt meg, azt aztán minden papi szertartás nélkül, egy lepedőbe belevarrva beledobták a tengerbe. Bizony nem került az se szentelt, se szenteletlen földbe, hanem ott ehték meg a tengeri halak. Másnap meg az történt, hogy mikor feleresztettek bennünket sétálni, Begedi Pál közelment a hajó korlátjához és mert a nagy betegségtől szédülős volt a feje, a tenger meg nagyon háborgott, egyszerre csak bekapta a nagy hullám a tengerbe és hiába volt minden kiabálása, bizony ő érette ugyan nem bocsátottak le csónakot.

Mikor aztán végre megérkeztek, kezdetét vette a nagy vizsgálat. Mert anélkül az embert be nem eresztik Amerika földjére. Akinél kifogást találtak, azt visszszakúldótték.

Be is csapta mindjárt szegény Andrist egy urformáju ember, aki ruhájáról megismerte, hogy magyar. Valami szédelgő honfitárs lehetett. És pedig földosztással. Az lett a vége, hogy elszedte az Andris pénzét. És üthette a csalók nyomát, a rettenetes nagy idegen városban.

Az volt még a szerencséje, hogy egy magyar munkás, ki szinte a ruhájáról ismerte fel Andrist, hogy hazájabeli, megszólította. Ez azután felvilágosította, hogy az előbbi magyar csaló volt; és ne is kereskedjen a pénze után, mert ugyis hiába.

Elmentek azután együtt Pitsburgba, ahol egy Apagyi nevű sógora dolgozott Andrisnak. A leggyorsabb vasutal, így hát hamar odaérkeztek. Megtalálták Apagyi sógort. Piszkos kövezetlen utcán, amelyk csupa köszénhamuval volt tele egy kis faházban lakott és vele több magyar.

A sógor másnap bevitte Andrist abba a vasgyárba, ahol ő és a többi magyar dolgozott. Hogy minő munkát végzett, álljanak itt Andris szavai:

Eleinte csak a vasércet targancáztam a kohoig, de mindenütt a pokoli hőségben, úgy, hogy szakadt rólam az izzadság, ezért naponta egy dollárt kaptam, de reggel öt órakor már ott kellett lennem pontosan s estig dolgoztam: később a kész vasat vittem a vállamon a sógorommal együtt, némelykor három méter-mázsás darabokat vittünk s majd megszakadt az inunk belé, úgy hogy este csak úgy szédelegettünk haza a munkából és fájt minden csontom, hogy kinyújtani alig birtam a tagjaimat. Ha a vasárnap közben nem lett volna, bizony nem birtam volna ki három hétig sem, de ekkor legalább kialhattam magamat. Kellett bizony valamikor a templomba is elmenni, de a tagjaimat sem birtam mozgatni, nemhogy járni tudtam volna.

Andris azután felkivánczozott az olvasztóhoz, mert ott nagyobb fizetést adtak, de Apagyiban lebeszélte.

— Pokoli ott a meleg — mondá.

Jó is, hogy így történt, mert különben Andris nem mondhatta volna el ezeket. Egyik napon az olvasztó kemence teteje a levegőbe röpült az ott dolgozó emberekkel együtt. Öten beleszédültek a nagy kemencébe és menten összeégtek, a többi ott futkosott fenn, égő ruhával és segítségért kiabált. Egész csapat ember pusztult el ekkor.

A gyár megszűnt és Andris más városba vándorolt. Közbe a villanyos vasut a sógorát törte össze. Egy másik honfitársát szándékosan végezték ki. Mikor a vasat az emelőgépre betalicskázta, a masinista hamarabb indította meg a gépet, mint a munkás kijött és a gépezet a mellét törte össze.

Elment erre kedve Andrisnak a vasgyártól és Csikágóban a vágóhidra állott be. Ott aztán olyat látott, hogy elment a kedve a kolbászévéstől, de örökre.

— A sok egészséges leölt állattal mellett — beszélt Andris — döglött, meg borsókás husu disznót is vagdaltak bele. De ha még csak az lett volna. De mikor a magam szemeivel láttam, hogy Horváth Józsit, aki Somogyból való volt, bekapta az a sok nagy késből álló masina és tisztára összeapította s a husát beletöltötték a kolbászba, lefordultam a vágópad mellől és úgy vittek ki. Két hétig élet és halál között lebegtem s azután valahogy felgyógyultam. Csak el, el Csikágóból! — kiabáltam mindig, nem birtam enni egy falat húst sem ezentúl, csak tejen meg tojáson éltem.

Innét ismét gyárba került. Itt történt vele az az eset, mely leginkább haza hozta. Az egyik olvasztó kemencét bontogatták, mikor a vasat előtte vitték el, a nagy vasajtót rájuk döntötték. Egyiküknek, egy Lucsky Miklós nevűnek eltört a két lába. Andrisnak a törmelék a gyomrát nyomta meg szörnyen, de azért eszénél volt. Ez lett a szerencséje, mert látta, hogy Lucskyt — pedig még élt — hogy ne kelljen fizetni kártérítést, bedobták az égő kemencébe.

Andris nagy nehezen kiszabadította magát, azután úgy elszaladt, hogy meg sem tudták volna találni. A kórházba jutott és mikor onnét kikerült, első dolga volt jegyet váltani a hazautazásra.

Ez volt Pereg Andris élete sorsa Amerikában. Most, hogy hazakerült, csak kuncsorgott és a mátkája, Vica se hederített rája. Az orvos azt mondta: Andris odaát olyan belső szakadásokat szerzett, hogy soha sem lesz belőle ép ember.

Pereg Andris a dolgot nagyon a szívére vette. És egyik éjjel arra a körtefára kötötte fel magát, mely alatt terveket szövö, Vicával együtt annyiszor üldögélt.

Ez az igaz szomorú története Pereg Andrisnak. Intő példa arra, hogy ne keressük idegen földeken szerencsénket. Aki dolgozni szeret, megtalálhatja azt idehaza is.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált híres

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süketéget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** még idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-ntéza 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszerárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fióktételek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda. Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsiszentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzálogkölcsonöket nyújt földbirtokra és bérházakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsonöket 500 koronától** kezdődőleg a törlesztést és kamatot magában foglaló fél évi részletfizetések ellenében **4 1/2 o/c alapkamattal.**

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque számlára és azokat rendszerint **felmondás nélkül fizeti vissza**

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Értékpapir, idegenpénzek vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi **részletfizetésre.** Az első részletfizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.

Kölcsonök nyújtása értékpapirokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítása helye. Szelvény-beváltás.

Letétek. Elfogadunk értékpapirokat, okmányokat megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sorolás alá eső értékpapirok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek legolcsóbb beváltási helye.

Képviseli a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság“ (Assicurazione Generali) és eszközöl tüz-, üveg- és jégkárt valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„KÖZHASZNU SZÖVETKEZET”

magyar nemzeti alapon álló kultur és humán-célok támogatására alakult pénzüintézet

KOLOZSVÁRT UNIÓ-UTCZA 20.

Elfogad **takarékbetéteket**, naptól-napig számított 5%-os kamattal mellett és a tőkekamat-adót is az intézet fizeti.

Váltó-leszámitolást és rövid lejáratu **jelzálogkölcsönök** folyósítását kedvező föltételek mellett eszközli.

Tisztviselői törlesztő kölcsönöket folyósít 10—12 évi törlesztésre.

Az intézet most van átalakulóban 300.000 kor. alap-tőkével bíró részvénytársasággá, hogy kitűzött feladatait hathatósabban szolgálhassa.

Egy részvény ára: 100 kor., mely apróbb részletekben, az év végéig fizetendő be.

Eddigi kezdetleges helyzetében is már

12000 koronát

osztott ki az intézet magyar nemzeti alapon álló egyházak, iskolák segélyezésére.

A részvényjegyzések még mindig elfogadtatnak.